



КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ

Кредити та кількість 3 ECTS; 90 годин: 26 год. лекційних, 16 год. семінарських та 46 годин:
год. годин самостійної роботи, 2 год. консультації до екзамену,
екзамен - денна форма
3 ECTS; 90 годин: 4 год. лекційних, 4 год. семінарських та 82 год.
самостійної роботи; екзамен - заочна форма

I. Опис навчальної дисципліни

Українська діаспора є невід'ємною частиною українського народу. Діяльність, творчий та науковий доробок українців, які проживають поза межами рідного краю, є частиною культурної спадщини українців. Закордонне українство з одного боку є носієм національної культури та традицій, з іншого – є складовою транснаціонального соціокультурного простору. Творчість українських митців, що проживали поза Україною, представляла та популяризувала українську культуру на міжнародній арені, особливо в умовах важкого для українців ХХ ст. Значні здобутки сприяли виділенню культури української діаспори в окремий важливий дослідницький напрям.

Навчальна дисципліна «Культура української діаспори» спрямована на вивчення феномену української діаспори як соціокультурного явища, основних етапів і тенденцій історії та розвитку української еміграції, формування основних культурних осередків, діяльності провідних науково-освітніх та культурно-мистецьких інституцій закордонного українства, розвитку різних видів мистецтва, творчості видатних представників української еміграції. Навчальна дисципліна є обов'язковою для загальної теоретичної та практичної підготовки бакалаврів-культурологів та сприятиме розвитку їх фахової компетентності.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є сформулювати у студентів цілісне уявлення про роль та значення закордонних українців у розвитку національної та світової культури крізь призму вивчення основних аспектів наукового, освітнього, громадського, мистецького, релігійного життя та діяльності українців в етнічному середовищі протягом ХХ – початку ХХІ ст.

Завдання навчальної дисципліни – розвинути та набути такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК1. Здатність до критичного та абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

ЗК 5. Здатність до аналізу, пошуку й систематизації інформації з різноманітних джерел.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати культурні, духовно-моральні та академічні цінності українського суспільства.

ФК 2. Уміння визначати загальні закономірності історико-культурного поступу світової та української культури.

ФК4. Здатність виявляти характер походження, матеріальну та духовну цінність об'єктів культурної спадщини у різних історичних контекстах.

ФК5. Здатність виокремлювати основні аспекти традиційної культури українців з метою збереження та відтворення культурної пам'яті.

III. Результати навчання:

ПРН згідно з ОПП	Результати навчання за навчальною дисципліною
ПРН2.	Розуміти закономірності історичного поступу світової та української культури, виявляти специфіку феноменів культури зважаючи на унікальні особливості кожного етапу - знати наукові концепції понять «еміграція», «діаспора», «закордонне українство»; - усвідомлювати вплив міграційних процесів на сферу культури та ідентичності; - визначати феномен діаспори як транснаціональної спільноти, її приналежність як до національної, так до світових культурних систем; - знати основні етапи, причини формування закордонного українства, головні осередки розселення українців в світі; - характеризувати особливості розвитку культури різних еміграційних хвиль (I-V хвилі) протягом др.пол. XIX – початку XXI ст. - знати специфіку та умови поступу культури західної та східної української діаспори; - розуміти особливості розвитку української культури в умовах еміграції (зокрема в іноетнічному, інокультурному, іншомовному середовищі) з такими її унікальними явищами як українське кантрі, іммігрантський гумор, усні народні оповідання про піонерську добу, новотвори народної пісенності, сентиментальний туризм в Україну та ін. - визначати місце діаспори у політичному, економічному та соціокультурному житті сучасної України; - знати напрями співпраці між Україною та діаспорою;
ПРН5.	Знати та застосовувати загальні та спеціальні методи культурології для аналізу соціокультурних процесів, виявлення матеріальної та духовної цінності об'єктів культурної спадщини - використовуючи загальні та специфічні методи культурології, характеризувати соціокультурні процеси в різних країнах поселення української діаспори; - здійснювати типологію української еміграції та її культури; - знати особливості розвитку різних напрямів української культури в еміграції, здобутки її видатних представників, провідних установ та об'єднань. - порівнювати та узагальнювати розвиток різних видів та напрямів мистецтва, науки, освіти, релігійного життя в діаспорі з аналогічними процесами в українській материковій культурі; - аналізувати вплив суспільно-політичної ситуації в країнах поселення на розвиток культури українців; - розуміти матеріальну та духовну цінність об'єктів культурної спадщини закордонного українства;
ПРН6.	Знати основні аспекти традиційної культури українців із метою збереження та відтворення культурної пам'яті

	- знати основні напрями діяльності культурно-мистецьких, науково-освітніх, релігійних установ української діаспори у справі збереження та відтворення національної культури; - усвідомлювати роль закордонних українців у збереженні та плеканні традиційної національної культури, їх внесок у розвиток загальнонаціональної науки, особливо в умовах бездержавності або/чи радянської системи у XX ст.; - оцінювати внесок представників закордонного українства в українську культурну спадщину; - застосовувати здобуті знання про розвиток культури української еміграції, творчість видатних діячів, колективів, культурно-мистецьких осередків у практичній фаховій діяльності з метою збереження, відтворення і популяризації культурної спадщини та пам'яті українців у світі. - встановлювати і розвивати співпрацю з представниками закордонного українства у сфері освіти, науки, культури; - реалізовувати соціокультурні проєкти з метою збереження та відтворення культурної пам'яті у співпраці з діаспорними установами чи її окремими представниками
--	---

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	Українська діаспора як історичне та соціокультурне явище
2	Внесок закордонного українства в розвиток загальнонаціональної науки та освіти.
3	Образотворче мистецтво української діаспори.
4	Розвиток скульптури поза Україною.
5	Музична культура української діаспори
6	Архітектура та декоративно-ужиткове мистецтво зарубіжних українців
7	Театральне та хореографічне мистецтво діаспори
8	Розвиток української літератури поза Україною.
9	Музейні, бібліотечні та архівні центри української еміграції.
10	Видавнича діяльність закордонних українців
12	Індивідуальний дослідницький проєкт

